

Wrocław, 13 maja 2016 roku

WK.WR.40.1.2016.105

**Pan
Olgierd Poniżnik
Burmistrz Gminy i Miasta Gryfów Śląski**

**ul. Rynek 1
59-620 Gryfów Śląski**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła w okresie od 13 stycznia do 23 marca 2016 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Gryfów Śląski. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano w protokole, którego jeden egzemplarz przekazano Burmistrzowi Gminy i Miasta Gryfów Śląski.

Ponadto, w okresie od 9 do 22 marca 2016 r., została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Gimnazjum im. Kombatantów Ziemi Gryfowskiej w Gryfowie Śląskim. W oparciu o odrębny protokół tej kontroli, do Dyrektora Gimnazjum wystosowano wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Burmistrzowi do wiadomości.

Kontrola w Urzędzie Gminy i Miasta poza potwierdzeniem prawidłowości wykonywanych zadań wykazała też nieprawidłowości i uchybienia spowodowane niewystarczającą starannością w przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa, a także wprowadzonych uregulowań wewnętrznych. Niektóre ze stwierdzonych nieprawidłowości zostały usunięte już podczas czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie.

Ujawnione nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości

W 3 przypadkach, na 10 skontrolowanych, zwrotu kwot zabezpieczeń należytego wykonania umów dokonano z opóźnieniem wynoszącym: 157, 495, 1590 dni od wymaganej daty przekazania środków na rachunek bankowy wykonawcy, co naruszało zasady tych rozliczeń określone w umowach zawartych z wykonawcami.

Wszystkie dotacje przekazane organizacjom pozarządowym, o których mowa w przepisach art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie zostały sklasyfikowane w wydatkach w § 2820 „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom”, zamiast w § 2360 „Dotacje celowe z budżetu jst, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań

zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji, dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm., aktualnie obowiązujący: Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

Nieruchomość gruntową sprzedaną 8 października 2013 r. (Rep. A nr 6549/2013) wyksięgowano z ewidencji konta 011 „Środki trwałe” po dwóch latach od zdarzenia, tj. w dniu 31 grudnia 2015 r., co było niegodne z art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

W zakresie dochodów budżetowych

W przypadku podatnika podatku od nieruchomości od osób prawnych (o identyfikatorze J000080) od wpłaty 1 raty dokonanej 6 lutego 2014 r. w kwocie 14.387 zł nie naliczono odsetek za zwłokę w kwocie 24 zł. Ponadto w przypadku trzech podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych nie naliczono i nie pobrano odsetek za zwłokę, bądź błędnie naliczono i pobrano odsetki za nieterminowo regulowane zobowiązania. Ogółem niepobrano odsetek w kwocie 85 zł. Obowiązek naliczania odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych został nałożony przepisami art. 53 § 1 oraz art. 55 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.).

Kontrolą w zakresie prowadzenia egzekucji zaległości podatkowych objęto dokumentację za lata 2013-2015 dotyczącą 12 podatników. W przypadku 10 z nich, egzekucja zaległości podatkowych prowadzona była z naruszeniem uregulowań wewnętrznych określonych w zarządzeniu nr 135/2010 Burmistrza Gminy i Miasta Gryfów Śląski z 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy i Miasta Gryfów Śląski oraz §§ 2 i 3 ust. 1, § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami wierzyciel zobowiązany był do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych ze strony dłużnika. W sytuacji, kiedy należność nie wpływała w terminie, wierzyciel winien wysłać do dłużnika upomnienie z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia, a jeśli dłużnik nie dokonywał wpłaty z tytułu zaległości w wyznaczonym terminie, wierzyciel winien wystawić tytuł wykonawczy. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły wystawiania upomnień po upływie dwóch miesięcy od terminu płatności.

W jednym przypadku, na dwunastu dłużników objętych próbą kontrolną, stwierdzono brak wystawiania tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe (zaległość na 31.12.2015 r. w kwocie 131.976 zł). Stanowiło to niedopełnienie przez organ podatkowy obowiązków określonych

w przepisach § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 656).

Wobec dłużników objętych kontrolą posiadających zaległości z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste za lata 1992 – 2015 na kwotę ogółem 31.982,67 zł, nie wszczęto procedury dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.), pomimo zawarcia w wezwaniach do zapłaty klauzuli o wszczęciu egzekucji sądowej w przypadku braku spłaty zadłużenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania.

W zakresie wydatków

Wynagrodzenie miesięczne dla Zastępcy Burmistrza zostało ustalone od stycznia 2015 z naruszeniem przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1786). W tym przypadku Burmistrz Gminy i Miasta w piśmie nr WF.2122.01.2015.RM z 5 stycznia 2015 r. przyznał wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 5.000 zł oraz dodatek funkcyjny według grupy 8 w wysokości 170% najniższego wynagrodzenia zasadniczego, gdy tymczasem podane wyżej przepisy (Tabela nr III załącznika nr 3 do rozporządzenia) stanowią, iż maksymalne wynagrodzenie zastępcy burmistrza w gminach o liczbie mieszkańców do 15 tys. może wynosić 4.800 zł, a dodatek funkcyjny maksymalnie 160% najniższego wynagrodzenia zasadniczego w tabeli. Skutkiem finansowym powyższej nieprawidłowości w 2015 r. była wypłata na tym stanowisku zawyżonego wynagrodzenia w kwocie łącznej 4.032 zł, w tym: z tytułu zawyżonej stawki płacy zasadniczej – 2.400 zł, z tytułu zawyżonego dodatku funkcyjnego – 1.320 zł oraz z tytułu dodatku za wysługę lat naliczanego od płacy zasadniczej – 312 zł. Podczas kontroli wysokość przedmiotowego wynagrodzenia została ustalona stosownie do obowiązujących przepisów.

Organ dotujący bez uwag zatwierdził rozliczenia dotacji celowych złożonych w 2014 r. i 2015r. przez podmioty dotowane, którym z budżetu Gminy udzielone zostały dotacje na wsparcie realizacji zadań publicznych na podstawie umów: nr 35/2013, nr 34/2013 i nr 32/2014 pomimo, że w przedmiotowych rozliczeniach wykazano wydatki w łącznej kwocie 5.400,91 zł (odpowiednio: 3.331,63 zł, 1.862,75 zł oraz 206,53 zł) poniesione przez dotowanych w okresie poza ustalonym w umowie terminem realizacji zadań. W żadnym przypadku realizacji zadań objętych kontrolną próbą nie przeprowadzono kontroli oceny ich wykonania, co było wymagane obowiązującym wówczas przepisem art. 17 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze z.), a w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na jego realizację oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy.

W zakresie gospodarki mieniem

W przypadku dwóch nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem i dzierżawę nie sporządzono wykazu nieruchomości, co stanowiło naruszenie przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm., obecnie Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.).

W zakresie rozliczeń finansowych Gminy z jej jednostkami organizacyjnymi

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu przeprowadziła w okresie od 9 do 22 marca 2016 r. kontrolę gospodarki finansowej Gimnazjum w Gryfowie Śląskim. Przedłożone do kontroli zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej Gimnazjum, sporządzone na koniec 2014 r., nie zawierało sald kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych i w konsekwencji prawidłowych sald na koniec okresu sprawozdawczego, co było niezgodne z art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

Księgi rachunkowe jednostki za 2013 i 2014 rok nie były zamknięte, czym naruszono postanowienia art. 12 ust. 4 ww. ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Dyrektor Gimnazjum w Gryfowie Śląskim na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

Wystąpienie opisanej nieprawidłowości świadczy także o niewłaściwie funkcjonującej kontroli zarządczej na poziomie jednostki samorządu terytorialnego. Stosownie do przepisów art. 69 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych burmistrz jest zobowiązany do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy (art. 68 ust. 1 ustawy). W związku z powyższym oraz w oparciu o przepisy art. 33 ust. 5 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 1515 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2016 r., poz. 446) inspektorzy kontroli poinformowali 21 marca 2016r. Burmistrza Gminy i Miasta Gryfów Śląski o zaistniałej sytuacji w podległej jednostce.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeżenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367),

w szczególności w zakresie stosowania systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych, niezwłocznego doręczania zobowiązanemu upomnienia oraz wystawiania tytułu wykonawczego, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy, stosownie do postanowień § 2, § 7 oraz § 9 rozporządzenia.

2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), w szczególności w zakresie naliczania odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, stosownie do postanowień art. 53 § 1 oraz art. 55 § 2 ustawy.
3. Podejmowanie działań wobec podmiotów zalegających z opłatami za użytkowanie wieczyste określonych w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.).
4. Przestrzeganie postanowień umów dotacyjnych na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w szczególności w zakresie terminu realizacji zadań.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), w szczególności w zakresie sporządzania wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem i dzierżawę, stosownie do art. 35 ust.1 ustawy.
6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1786), w szczególności w zakresie prawidłowego ustalania wynagrodzeń pracownikom. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o działaniach podjętych w związku z wypłatą w 2015 r. zawyżonego wynagrodzenia dla Zastępcy Burmistrza w kwocie łącznej 4.032 zł.
7. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w szczególności w zakresie wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich zdarzeń, które w tym okresie wystąpiły, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy.
8. Przestrzeganie warunków zawartych umów o wykonanie usług, w szczególności w zakresie zatrzymywania i zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania tych umów.
9. Ewidencjonowanie wydatków budżetowych we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z ustalonymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014, poz. 1053 ze zm.).
10. Zapewnienie funkcjonowania w Gminie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w szczególności w stosunku do Gimnazjum w Gryfowie Śl. będącym jednostką

organizacyjną Gminy stosownie do postanowień art. 68 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Robert Skrzypek

Przewodnicząca Rady Miejskiej Gminy Gryfów Śląski